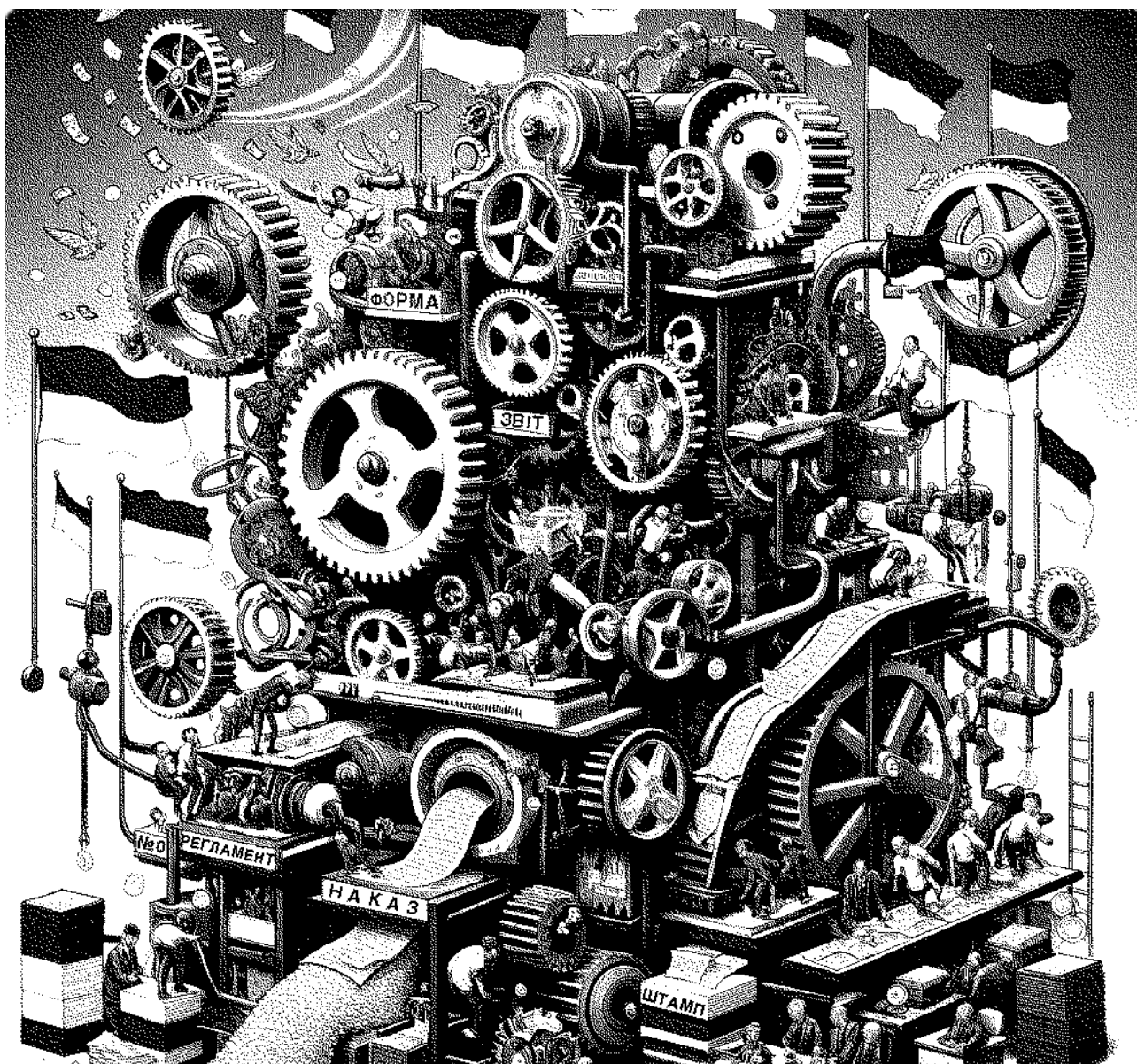


КОНЦЕПЦІЯ РЕФОРМИ СФЕРИ СПОРТУ В УКРАЇНІ



Концепція реформи сфери спорту в Україні

I. Вступ

- Актуальність теми
- Ціль концепції та очікувані результати

II. Історичний контекст

- Короткий огляд чинної системи управління спортом в Україні
- Аналіз радянської моделі управління

III. Поточні проблеми української сфери спорту

- Проблеми управління та менеджменту
- Фінансові обмеження та недофінансування
- Недостатність інфраструктури та об'єктів
- Конфлікти інтересів та корупція

IV. Порівняння з сучасними європейськими моделями

- Основні риси сучасних європейських моделей спорту
- Переваги прийняття європейських практик

V. Основні принципи реформи

- Забезпечення ефективної співпраці між державою та спортивним сектором
- Зосередженість на гуманітарних цінностях і принципах
- Прозорість, відкритість та відповідальність у прийнятті рішень
- Впровадження принципів Good Governance у функціонування державних, місцевих, громадських та приватних управлінських організацій у сфері спорту.

VI. Основні напрямки реформи

- Адміністративні реформи: перетворення структур управління та управлінських структур
- Розвиток інфраструктури: модернізація та будівництво нових спортивних об'єктів
- Освіта та підготовка кадрів для спортивної індустрії
- Підтримка та розвиток масового спорту
- Сприяння професійному спорту і високим спортивним досягненням
- Інтеграція з європейськими стандартами управління спортом
- Фінансові реформи: диверсифікація джерел фінансування, впровадження державно-приватного партнерства
- Зміцнення зв'язків між сферою спорту та урядом(міжсекторна координація)

VII. Механізми впровадження реформ

- Залучення експертів та консультантів для розробки та моніторингу реформ
- Створення робочих груп і комітетів для реалізації конкретних проєктів
- Фінансове забезпечення та пошук додаткових джерел фінансування

VIII. Моніторинг та оцінка ефективності реформ

- Встановлення критеріїв оцінки
- Регулярний звіт про досягнення та виклики

IX. Стратегія впровадження

- Етапи впровадження реформи
- Основні зацікавлені сторони та їх ролі
- Потенційні проблеми та стратегії їх подолання

X. Очікувані результати та переваги

- Підвищення якості та ефективності всіх ланок (міністерство, федерація)
- Підвищення результативності українських спортсменів на міжнародних змаганнях
- Розвиток масового спорту та участь громадськості
- Економічні переваги: створення робочих місць, стимулювання туризму, розвиток інфраструктури

XI. Висновок

XII. Додатки

I. Вступ

Актуальність здійснення реформи сфери спорту в Україні:

Україна, вступаючи в новий етап свого розвитку, пов'язаний з війною та подальшим повоєнним відновленням та розвитком, стоїть на порозі значних перетворень серед іншого у сфері спорту. Необхідність реформування стала тільки очевидною, що зумовлено низкою внутрішніх та зовнішніх чинників. Відхід від застарілої радянської системи управління та інтеграція до європейського спортивного простору вимагають кардинального оновлення підходів, методів управління та взаємодії між державою та спортивними організаціями. Стратегічні зміни мають бути спрямовані на зміцнення сфери спорту, підвищення міжнародної конкурентоспроможності та, що найважливіше, на формування здорового та активного суспільства. Передові практики організації взаємодії держави, суспільства та сфери спорту та сучасні управлінські рішення організації тренувальних та змагальних процесів відкривають нові перспективи для всебічного розвитку спорту в Україні, роблячи його доступним та привабливим для всіх верств населення.

Розглядаючи актуальність реформи сфери спорту в Україні, важливо наголосити на ролі та значенні спорту на різних рівнях суспільного життя. На державному рівні спорт є інструментом дипломатії та національного престижу, сприяючи зміцненню міжнародних позицій країни. У суспільстві він служить фактором соціалізації та інтеграції, поєднуючи людей різного віку, соціального статусу та походження. Для сім'ї спорт може стати засобом зміцнення відносин та здоров'я, а для індивіда – джерелом особистісного зростання, самореалізації та покращення якості життя. Загалом, спорт сприяє формуванню здорової нації, зниженню медичних витрат та підвищенню тривалості активного життя громадян. Таким чином, комплексний розвиток спорту несе значні соціальні, економічні та культурні вигоди для держави та її громадян.

Мета реформування спорту в Україні полягає у створенні ефективної, гнучкої та конкурентоспроможної системи управління спортом. Це не тільки покращить здоров'я нації та сприятиме спортивним досягненням на міжнародній арені, але й стане потужним інструментом для зміцнення соціальної єдності та реалізації гуманітарної політики держави.

Традиційна радянська модель організації спортивного життя, яка десятиліттями домінувала і продовжує домінувати в Україні, стає невідповідною сучасним реаліям – як внутрішнім, так і світовим. Це зумовлює актуальність реформи системи організації та управління у сфері фізичної культури у постсоціалістичній Україні.

Реформа сфери спорту вимагає переходу до гнучкої та децентралізованої європейської моделі управління спортом. Такий крок буде сприяти економічному розвитку держави та громад, створенню нових робочих місць та інтеграції з міжнародними спортивними стандартами. До того, надасть можливість для зміцнення соціальної інтеграції та громадського здоров'я, а також розвитку спортивної інфраструктури на рівні, що дозволяє залучення до занять спортом широких верст населення та проведення великих міжнародних змагань.

Проте слід визнати, що такий процес трансформації у ставленні до спорту не є неминучим. Він залежить від цілого ряду чинників, включаючи політичну волю, економічні реалії, культурні та історичні особливості України, а також механізми та динаміки всередині самої сфери спорту (футбол, теніс). Отже, реформування системи управління спортом в Україні має бути продуманим та адаптованим до специфіки країни з урахуванням як внутрішніх потреб населення та кліматичних умов, так і міжнародних зобов'язань, таких як Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Олімпійською Хартією та іншими.

У контексті реформування важливо також підкреслити роль спорту не лише як сфери фізичної активності та здорового способу життя, а і як значущого інструмента у досягненні гуманітарних цілей, вихованні патріотизму та формуванні національної ідентичності. Саме тому концепція реформування управління спортом в Україні має враховувати всі ці аспекти та передбачати комплексний підхід до вирішення завдань, що ставляться.

Очікувані результати реформи:

Очікувані результати реформи сфери спорту в Україні охоплюють безліч аспектів, починаючи з покращення якості роботи державних та недержавних управлінських структур. Це включає впровадження прозорих та ефективних управлінських механізмів на всіх рівнях спортивних організацій. Особлива увага приділяється створенню умов залучення інвестицій для стимулювання розвитку спортивної інфраструктури та проектів, які забезпечують сталий розвиток спорту країни.

Наступний важливий аспект – це міжнародна інтеграція України, яка передбачає гармонізацію національної спортивної політики з міжнародними стандартами, покращуючи тим самим міжнародне представництво. Розвиток масового спорту також стоїть у центрі уваги, з акцентом на підвищення доступності спорту для всіх вікових груп та залучення громадян до регулярних фізичних вправ.

Підвищення спортивних результатів внаслідок програм підтримки професійних спортсменів у досягненні міжнародного успіху є ще однією метою реформи.

Важливим елементом є також соціальна інтеграція, де спорт використовується як засіб для соціального об'єднання, підтримки молоді та зміцнення національного духу.

Розвиток в Україні системи навчання спортивних фахівців усіх рівнів та особлива увага до гуманітарної ролі спорту, включаючи його використання у державній гуманітарній політиці, також посідає ключове місце. Крім того, увага приділяється залученню населення до участі у регулярних спортивних заходах з особливим акцентом на створення умов для доступу всіх верств населення до спортивних занять.

Важливо також підтримувати учасників у спорті та регулярної фізичної активності на тривалий термін, створюючи мотиваційні програми та адаптуючи спортивні секції до потреб різних вікових категорій.

Всі ці заходи, як елемент реформи спрямовані на те, щоб спорт став ефективним інструментом у досягненні гуманітарних цілей держави, включаючи інтеграцію вразливих верств населення, допомогу постраждалим від війни, конфліктів та криз, а також просування соціальної рівності та освіти.

Загалом реалізація цих напрямків реформи дозволить зміцнити здоров'я нації, збільшити соціальний капітал та співдружність суспільства, забезпечуючи, щоб спорт став інструментом для досягнення національних цілей України. Цей комплексний підхід реформи також гарантує створення основи довгострокової та реалістичної стратегії розвитку спорту, що поєднає зміцнення спортивних досягнень та підвищення якості життя громадян. При цьому застосовується моніторинг та оцінка управлінської стратегії для своєчасної корекції, що забезпечують постійний розвиток та прогрес спорту в Україні.

II. Історичний контекст збереження наслідків радянської моделі управління в спорті.

Історія формування сучасної системи управління та організації у сфері спорту в Україні сягає корінням у період, який розпочався після розпаду Радянського Союзу у 1991 році. З цього моменту Україна стала незалежною державою та розпочала активні спроби трансформувати соціальні та економічні структури. Але здебільшого, і зокрема у спорті, це звелось до адаптації загальнорадянської системи організації процесів та управління ними, до масштабів України.

За радянських часів, управління спортом було централізованим. Спорт використовувався як інструмент державної пропаганди, що демонструє досягнення комуністичної системи. Спортивні організації фінансувалися та управлялися державою, а спортсмени були частиною державної системи, яка прагнула досягнення міжнародних успіхів на олімпійському рівні та інших всесвітніх та європейських змаганнях.

З розпадом СРСР та початком періоду незалежності в Україні розпочався процес деконструкції радянської спортивної системи. Цей процес включав елементи реформування спортивних структур, запровадження механізмів ринкової економіки, а також декларування правових основ для приватних спортивних ініціатив та комерційної діяльності в цій сфері.

Важливим кроком у цьому процесі став поділ сфери спорту на державний та недержавний сектори. Держава зберегла за собою функції контролю, регулювання та фінансування спорту, тоді як приватний сектор почав відігравати певну роль у розвитку інфраструктури, фінансуванні та управлінні спортивними федераціями та клубами.

Створення Національного олімпійського комітету України та національних спортивних федерацій стало частиною процесу інтеграції українського спорту до міжнародної спортивної спільноти. Ці організації взяли на себе значну частину ініціативи та відповідальності за розвиток певних видів спорту, підготовку спортсменів та команд до участі у міжнародних змаганнях в тому числі в Олімпійських Іграх.

Таким чином, пострадянський період в історії України характеризується переходом від жорстко централізованої до більш гнучкої та багаторівневої системи управління спортом, яка зараз включає державні органи, спортивні федерації, приватні клуби та асоціації.

І хоча в Україні спостерігається деяка зміна від централізованої моделі управління спортом до гнучкішої та багаторівневої системи, існує низка проблем, пов'язаних зі спадщиною минулого. Радянська система, що функціонувала десятиліттями, залишила глибокий слід у спортивній сфері країни. У поєднанні зі спортивним законодавством України, яке у низці ключових положень категорично суперечить принципам та нормам міжнародної спортивної правової системи (Закон України про фізичну культуру і спорт), ці фактори створюють перешкоди на шляху до повноцінної перебудови. Ці суперечності та історичні спадщини роблять процес адаптації до сучасних світових стандартів управління спортом складним та повільним. Досі можна говорити про те, що значних успіхів у звільненні від радянської моделі організації та управління спортом не було досягнуто.

Міністерство молоді та спорту України займає панівну позицію, намагаючись відіграти панівну роль у нагляді та контролі за плануванням, підготовкою та проведенням спортивних заходів. Воно глибоко залучене до операційної діяльності у спорті вищих досягнень. При цьому Міністерство активно співпрацює із регіональними та місцевими органами влади.

Національні спортивні федерації також відіграють важливу роль, беручи на себе відповідальність, в рамках закону що діє, за керування певними видами спорту та спортивними дисциплінами.

Спортивні федерації та клуби, які займаються організацією та управлінням спортом на масовому рівні надають різні можливості для спортсменів, починаючи від тренувань та закінчуючи участю у змаганнях.

Стан спортивної інфраструктури в Україні на момент початку війни 2022 р. не відповідав потребам розвитку та модернізації. Є проблеми, пов'язані з відновленням, оновленням та підтримкою спортивних об'єктів у країні. Розвиток спортивної інфраструктури в Україні має велике значення для створення умов та підтримки спортивних заходів та розвитку масового спорту та спорту вищих досягнень у країні. В Україні є лише декілька спортивних об'єктів, що відповідають міжнародним стандартам.

Україна бере активну участь у міжнародних спортивних заходах, представляючи свої інтереси на європейських, світових змагання та Олімпійських іграх.

III. Поточні проблеми сфери спорту в Україні:

У системі управління та менеджменту спорту України необхідно виділити кілька ключових проблем:

1. Спадщина централізованої системи: Попри деякі зміни після розпаду Радянського Союзу, багато елементів централізованої системи управління спортом

збереглися. Це включає бюрократичні бар'єри для прийняття кваліфікованих та ефективних рішень та недостатню автономію у своїх діях спортивних організацій. Радянська система, що функціонувала десятиліттями, залишила глибокий болісний слід у спортивній сфері країни. Ускладнює стан речей спортивна правова база України, яка у низці ключових положень суперечить принципам та нормам міжнародної спортивної системи. Такі документи, наприклад, як «Закон України про фізичну культуру і спорт», «Положення про Міністерство молоді та спорту України», «Положення про національні збірні команди з видів спорту, визнаних в Україні» та багато інших документів Міністерства молоді та спорту створюють перешкоди на шляху до повноцінної трансформації.

2. Фінансування: На всіх рівнях перешкодою розвитку спорту є не тільки недостатнє, але й не стабільне фінансування спорту, численні непрозорі рішення та втручання державних установ в операційний супровід в питаннях, які належать, з точки зору міжнародних норм, які Україна визнає та має виконувати, до речі, до компетенції національних спортивних федерацій та їх підрозділів.

3. Корупція та брак прозорості: Проблеми з корупцією в діяльності державних установ та відсутністю прозорості у розподілі коштів та управлінні спортивними проектами підривають довіру суспільства до спортивних організацій та знищують ефективність системи.

4. Інфраструктура: Попри деякі державні та приватні інвестиції, спортивна інфраструктура в багатьох регіонах залишається недостатньо розвиненою, морально та фізично застарілою.

5. Менеджмент та професіоналізм: Нестача професіоналізму та кваліфікації у спортивному менеджменті обмежує можливості для інновацій в масовому спорті, спорті вищих досягнень та міжнародному співробітництві.

6. Законодавство: Законодавчі обмеження, як вже вище вказано, часто не відповідають міжнародним стандартам, що призводить до конфліктів між державними органами, федераціями, спортсменами, тренерами, окремими спортсменами та до складнощів в інтеграції українського спорту до світової спортивної спільноти.

7. Розвиток дитячого та молодіжного спорту: Питання пошуку, підтримки та залучення талановитої молоді потребують більш системного підходу із залученням нових сучасних інструментів залучення до занять спортом.

8. Соціальна роль спорту: Недооцінка соціального впливу спорту, у тому числі його ролі в освіті, здоров'ї та інтеграції, обмежує його потенціал.

9. Неефективний розподіл доступних ресурсів: Явний дисбаланс в організації роботи в галузі масового спорту та регулярної рухової активності населення та всіх видів закупівель значною мірою через державні підприємства та установи.

Для покращення ситуації в управлінні спортом в Україні необхідний комплексний підхід, включаючи реформування законодавства, збільшення інвестицій, професійну підготовку кадрів, протидію корупції та зміцнення міжнародних зв'язків.

IV. Порівняння із сучасною європейською моделлю організації та управління спортом.

Європейська модель організації та управління у сфері спорту базується на принципах автономії та саморегулювання спортивних організацій, використанні пірамідальної структури для підтримки масового спорту та його взаємозв'язку зі спортом вищих досягнень. Ця модель також включає подвійний підхід до врахування економічних та соціальних аспектів спорту, підтримує солідарність через рівний розподіл ресурсів, забезпечує захист спортсменів, сприяє соціальній інтеграції, інклюзивності, міжнародному співробітництву, освіті та чесній конкуренції. Вона також наголошує на важливості партнерства між державними та приватними структурами, всебічній участі населення у спорті, залученні всіх зацікавлених сторін у прийнятті рішень, економічному розвитку через спорт, спортивній дипломатії, збереженні спортивної спадщини, підтримці спортивної науки, етиці, захисті спортивних прав, та забезпеченні безпеки заходів.

Водночас українська модель управління спортом відзначається певними відмінностями від європейської. Ці відмінності проявляються через спадщину централізованої системи управління спортом, що ускладнює прийняття децентралізованих та автономних підходів. Крім того, чинне спортивне законодавство України часто суперечить міжнародним стандартам, ускладнюючи інтеграцію країни у європейський спортивну модель. Фінансування спорту в Україні характеризується нестабільністю та непрозорістю, відрізняючись від європейських стандартів довгострокового планування та прозорого розподілу ресурсів. Крім того, Україна не повною мірою використовує потенціал спорту як інструменту соціальної інтеграції, освіти, покращення та зміцнення здоров'я та міжсекторної взаємодії. Це відрізняється від підходів, які прийняті в європейських країнах, де спорт активно використовується як засіб соціального об'єднання та розвитку.

Інфраструктура спорту в Україні, попри певні державні витрати, залишається менш розвиненою і часто застарілою порівняно з європейськими стандартами, особливо в аспектах розвитку та перспективного планування. Це свідчить про відсутність узгодженої концепції розвитку спортивної інфраструктури, яка б враховувала потреби різних груп населення та майбутні тренди у світі спорту.

У цілому, порівняння української моделі управління спортом з сучасними європейськими практиками вказує на ряд важливих аспектів, що потребують уваги та перегляду. Врахування цих аспектів є важливим для адаптації та інтеграції України в спортивну спільноту Європейського Союзу та для підвищення ефективності управління спортом на національному рівні. Впровадження змін у цих сферах може стати важливим кроком на шляху до модернізації та забезпечення сталого розвитку спорту в Україні.

V. Основні принципи запропонованої реформи

Беручи до уваги вище перелічені проблеми в українській системі спорту необхідно впровадити такі основні засади реформування сфери спорту в Україні:

1. Децентралізація управління: У контексті необхідності реформування української

системи спорту, важливо впровадити комплексний підхід, орієнтований на модернізацію та відповідність міжнародним стандартам, які викладені в Олімпійській Хартії та документах Європейського Союзу. Основним напрямком є децентралізація управління, що передбачає перехід до більш гнучкої, ефективної системи управління спортом, забезпечення автономії національних спортивних федерацій, а також надання більш важливої ролі та відповідальності регіональним та місцевим спортивним організаціям.

2. Оновлення законодавства: Необхідно провести ревізію та модернізацію спортивного законодавства відповідно до міжнародних стандартів та кращих практик. Гармонізація законодавства та практик управління з міжнародними стандартами дасть можливість доєднатися до переліку країн, які насправді дотримуються європейської моделі розвитку спорту та його управління.

3. Прозорість та звітність: Впровадження принципів «GOOD GOVERNANCE», заходів щодо боротьби з корупцією та підвищення прозорості у розподілі коштів та управлінні спортивними проектами посилить довіру держави та суспільства до ефективності спортивних організацій.

4. Базова спортивна інфраструктура: Зважаючи на те що абсолютна більшість спортивних споруд є морально чи фізично застарілими або зруйнованими, необхідна розробка загальнодержавної концепції розвитку спортивної інфраструктури, здатної максимально ефективно забезпечувати потреби шкільного, масового спорту та надання можливостей для занять спортом та регулярної рухової активності за місцем проживання. Розбудова базової спортивної інфраструктури є критично важливою для розвитку наших громад, особливо враховуючи застарілість та занепад більшості спортивних споруд що існують. Розробка нової загальнодержавної концепції має містити не лише модернізацію наявних об'єктів, але й створення нових, мультифункціональних і енергоефективних спортивних залів та інших спортивних споруд, що використовують модульні конструкції та інноваційні матеріали. Це забезпечить доступність та безпеку спортивних зон для всіх категорій населення, включаючи мешканців сільських районів. Застосування цифрових технологій для організації спортивних заходів та тренувань зробить спорт більш доступним та привабливим. Таким чином, розробка комплексної концепції базової спортивної інфраструктури, як частини загальної реформи спорту стане ключовим елементом у підвищенні якості життя та здоров'я громадян України. Тільки нова ідеологія створення, використання та управління зробить спортивну інфраструктуру України достатньою та ефективною.

5. Інвестиції в інфраструктуру: Інвестиції в сучасну спортивну інфраструктуру, що відповідає міжнародним стандартам дозволять створити мережу об'єктів для якісної підготовки спортсменів вищої кваліфікації та активного запрошення міжнародних спортивних подій на територію країни.

6. Системний підхід до шкільного та студентського спорту: Створення умов для розробки та впровадження сучасних програм розвитку, пошуку та підтримки талановитих дітей та молоді, їх розвитку та просування забезпечать масове залучення та утримання у спорті цих найважливіших категорій населення, з точки зору ефективності зусиль.

7. Інтеграція соціальної ролі спорту: Розширення програм, задля використання

спорту як інструменту соціальної інтеграції, освіти та здоров'я розширить доступ до спортивних заходів для всіх верств населення.

8. Міжнародне співробітництво: Активізація міжнародного співробітництва, обміну досвідом та участі у міжнародних програмах та проектах пов'язаних з посиленням ролі федерацій, клубів та волонтерів, як основи масовості спорту в країні дозволить якісно покращити рівень залучення всіх верств населення.

9. Фінансова стійкість: Розробка заходів щодо забезпечення стабільного та передбачуваного фінансування спорту, включаючи різноманітність джерел фінансування.

10. Професіоналізація управління: Підвищення кваліфікації спортивних менеджерів та адміністраторів через спеціалізовані освітні програми зробить розвиток громадського сектору в спорті стабільним, а державний ефективним.

VI. Основні напрямки реформи

Адміністративні реформи:

Реформування системи організації та управління у сфері спорту є трансформацією управлінських структур. Цей процес обов'язково передбачає зміни в методах управління, розподілі повноважень, звітності та відповідальності, а також включає перегляд інших ключових аспектів управління у сфері спорту:

1. Позбавлення центрального органу виконавчої влади у сфері спорту не властивих, з погляду Європейської моделі державного управління, функцій, таких як адміністрування операційних процесів. (*"Міністерства та міністри повинні виконувати основну роботу - формувати політику. Для цього їм потрібні невеликі команди з якісних аналітиків, помічників тощо" - Д. Шмигаль*)

2. Фокусування діяльності міністерства на створенні умов для розвитку сфери спорту, а не керівництві спортом

3. Передача повної відповідальності за види спорту та можливостей національним спортивним федераціям відповідно до міжнародних норм та угод про приєднання у різних видах спорту стає обов'язковою та ключовою для відповідності європейській моделі організації та управління у спорті. Цей процес трансформації спрямований на радикальне підвищення ефективності, гнучкості та адаптивності системи управління у спортивній сфері.

У рамках цієї трансформації неминучою стає розробка та реалізація стратегічного плану розвитку сфери спорту та окремих видів спорту. Це включає поліпшення спортивної інфраструктури та об'єктів, а також безперервний розвиток системи підтримки та розвитку спортивних талантів.

Особлива увага приділяється підвищенню якості тренерського складу та освіти в галузі спорту, розширенню доступу до спорту для всіх верств населення, розвитку спортивного туризму та заходів, стимулювання розвитку спортивної індустрії та бізнесу. Також акцентується увага на зміцненні міжнародного співробітництва у

сфері спорту, просуванні здорового способу життя та фізичної активності.

Не менш важливим є забезпечення фінансової стабільності та прозорості в управлінні спортом, розвиток спортивних програм та заходів для інклюзії та рівності, підвищення ефективності антидопінгової роботи та забезпечення чесної гри, а також підвищення престижу та репутації країни через спортивні досягнення.

Розвиток інфраструктури:

Для якісного прориву у питанні забезпечення всіх верств населення країни доступу до сучасної спортивної інфраструктури необхідно принципово змінити підходи до забезпечення цієї фундаментальної умови для досягнення нового рівня залученості до масового спорту. Доцільно запровадити поняття «базова спортивна інфраструктура» та розглядати таку інфраструктуру, як єдиний інструмент забезпечення навчального процесу середніх загальноосвітніх шкіл, тренувального процесу шкільного та масового спорту та доступної якісної спортивної інфраструктури за місцем проживання. Такий підхід має бути забезпечений пріоритетним запитом із боку держави.

Необхідно сформулювати статистично-математичну модель розрахунку кількості спортивних об'єктів та їх розташування на основі статистичних даних кількості та щільності населення, кліматичних та географічних даних. Математична модель повинна враховувати різні фактори, такі як населення, географія, кліматичні умови, доступність, потреби та інші параметри, щоб визначити оптимальну кількість та розташування спортивних об'єктів.

Використання статистично-математичної моделі може допомогти у прийнятті обґрунтованих рішень при плануванні та розвитку спортивної інфраструктури, але така модель має бути розроблена з урахуванням конкретних умов та вимог кожного регіону чи населеного пункту.

Окремим питанням є ранжування спортивних об'єктів як проєктів приватно-державного партнерства та інвестицій.

Підготовка кадрів для реформи сфери спорту:

Для сприяння безболісному переходу кожної федерації до реальної автономії спорту, здатності до виконання норм «GOOD GOVERNANCE» та дотримання правових аспектів своєї діяльності, переходу до самостійної роботи з бюджетною грантовою підтримкою, цей процес має пройти у 2 етапи:

Етап 1.

Оцінка готовності федерацій до самостійної роботи та поділ їх на 3 категорії:

1. Організаційно готові до самостійної роботи (діловодство, робота з бюджетними коштами)
2. Вимагають підвищення рівня кваліфікації до готовності до самостійної роботи (курси для персоналу з діловодства, роботи з бюджетними коштами)
3. Федерації, що можуть одержувати послуги з діловодства та роботи з бюджетними

грошима на умовах аутсорсингу.

Етап 2. Після оцінювання та надання необхідної допомоги та сервісів має відбутися перехід до роботи федерацій у режимі автономії.

Законодавчо-нормативна реформа:

Гармонізація українського національного законодавства у сфері спорту з Олімпійською Хартією та правовою базою Європейського союзу вимагає насамперед нового закону про «Фізичну культуру та спорт» та можливості надання державної підтримки національним федераціям, у формі грантів.

Фінансова реформа:

Грантовий принцип державного фінансування можна запровадити при мінімальних правових коригуваннях в найкоротші терміни так, як всі три складові процесу грантового конкурсу вже існують:

- 1. Призначення гранту:** фінансування календарного плану федерації
- 2. Сума гранту:** відсоток від суми бюджетного загальної бюджетної цільової підтримки спорту відповідно до «формули», що використовується зараз
- 3. Отримувач гранту:** всеукраїнська федерація з виду спорту, що набула статусу національної

Спорт має підтримуватись з таких джерел як державний бюджет, меценатська та спонсорська допомога, внески родин, інвестиції, реклама, відрахування від грального, алкогольного та тютюнових бізнесів. Ця модель фінансування потребує створення спеціальних грантових програм.

Зміцнення зв'язків між сферою спорту та урядом:

У сучасному світі, де здоровий спосіб життя та фізична активність набувають все більшого значення, розвиток масового спорту стає ключовою складовою соціальної політики кожної країни. Важливим елементом цього процесу є впровадження новаторських підходів в організації та проведенні змагань. Це не просто спорт, це - інвестиція у майбутнє поколінь.

Створення таких нових інструментів розвитку масового спорту, як, наприклад, шкільні ліги з видів спорту, стане по-справжньому ефективним лише у випадку, якщо виникне тісна взаємодія-координація між міністерством спорту, міністерством освіти, міністерством охорони здоров'я та профільною спортивною федерацією. Забезпечити таку взаємодію може лише незалежна організація метою створення та існування якої є якість підготовки та проведення окремого спортивного змагання та зростання його масовості. Рівноправність та взаємна зацікавленість у результатах, а також незалежний координатор дозволять усім представникам секторів держави та суспільства зосередитися на якості та результаті, а не просто перетворити змагання нового типу на свою власну статистичну звітність.

VII. Механізми впровадження реформи

1. Стратегічне планування

Успіх реформи сфери спорту в Україні залежить від ретельного стратегічного планування. Необхідно розробити комплексні заходи, що включають оновлення законодавства, модернізацію інфраструктури та забезпечення розвитку людських ресурсів. Стратегічний план повинен відповідати міжнародним стандартам та враховувати специфічні особливості та умови розвитку українського спорту.

2. Залучення зацікавлених сторін

Важливим елементом реформи є залучення всіх зацікавлених сторін: державних органів, спортивних асоціацій, навчальних закладів, бізнесу та громадськості.

3. Робочі групи та комітети

Щоб забезпечити ефективну підготовку та реалізацію реформи, сформовані робочі групи та комітети мають відповідати за конкретні напрямки реформи. Їх завданнями буде визначення пріоритетів, розробка рекомендацій, моніторинг виконання заходів та адаптація стратегії до поточних викликів.

4. Фінансування реформи

Розроблення чіткої фінансової моделі реформи є одним з найбільш критичних аспектів. Модель має включати різні джерела фінансування, механізми їх розподілу, а також стратегії залучення інвестицій у спортивну галузь.

5. Моніторинг та оцінка

Прогрес реформи вимагає постійного аудиту, моніторингу та оцінки. Система моніторингу повинна включати кількісні та якісні індикатори, що дозволять вчасно вносити корективи та забезпечити досягнення поставлених цілей.

6. Комунікаційна стратегія

Ефективна комунікація з усіма учасниками процесу та широкою громадськістю є ключовою для підтримки реформи. Інформаційна кампанія повинна бути прозорою, доступною та регулярною, з акцентом на досягненнях та перевагах реформи для кожного громадянина.

VIII. Моніторинг та оцінка ефективності реформування сфери спорту в Україні

Моніторинг динаміки змін у діяльності спортивних федерацій в період реформування та в умовах після переходу до європейської моделі управління в

спорті:

Має передбачати оцінку реформ управлінських структур та процесів у спортивних федераціях та вимірювання впливу нововведень на ефективність роботи федерацій та їх успішність у міжнародних змаганнях та збільшення кількості українців, які займаються видом спорту та спортивними дисциплінами за які відповідає федерація..

Аналіз діяльності Міністерства молоді та спорту

Міністерство молоді та спорту має особливу роль, оскільки воно впливає на всі аспекти спортивного життя країни. Важливість цієї установи та її стратегічних рішень можна оцінити через кілька ключових параметрів:

- Оцінка змін у стратегічному плануванні та реалізації спортивних програм.
- Оцінка дієвості програм розроблених міністерством для створення умов розвитку сфери спорту.
- Моніторинг ефективності державних інвестицій у спортивну інфраструктуру та розвиток талантів.

Залучення громадянського суспільства

Враховуючи роль спорту як потужного засобу соціалізації та єднання людей, залучення громадянського суспільства стає ключовим аспектом у розвитку масового спорту. Активна участь громадських організацій та індивідуальних ініціатив може значно вплинути на спортивну культуру, забезпечуючи ширше та ефективне залучення населення до фізичної активності. Цей процес можна оцінити через декілька важливих параметрів:

- Аналіз рівня залучення громадянського суспільства в процеси розвитку масового спорту.
- Оцінка впливу громадських ініціатив та організацій на спортивну активність населення.

Міжсекторна взаємодія

Ефективна міжсекторна взаємодія відіграє вирішальну роль у створенні сильної та здорової нації, особливо коли мова йде про спортивну сферу. Інтеграція спорту з освітніми, соціальними та медичними секторами не тільки сприяє фізичному та психологічному добробуту громадян, але й формує здорову спортивну культуру в суспільстві. Розгляд такої взаємодії може включати наступні аспекти:

- Моніторинг інтеграції спортивної сфери з освітнім, соціальним та охорони здоров'я секторами.
- Оцінка синергії між різними галузями, як аналіз взаємодії між освітою, охороною здоров'я, медіа, бізнесом та іншими секторами для підсилення розвитку сфери спорту.
- Моніторинг інтеграції спортивної сфери з освітнім, соціальним та охорони здоров'я секторами.
- Оцінка синергії між різними галузями, як аналіз взаємодії між освітою, охороною

здоров'я, медіа, бізнесом та іншими секторами для підсилення розвитку сфери спорту.

Прозорість фінансових процесів

Прозорість фінансових процесів є критично важливою для підтримання довіри в будь-якій сфері, особливо у такій важливій і впливовій галузі, як спорт. Впровадження чітких та відкритих механізмів фінансування, ефективне використання ресурсів і боротьба з корупцією є ключовими факторами, які визначають успішність і сталість спортивних програм. Адекватний аналіз та моніторинг цих процесів включає:

- Аналіз заходів, спрямованих на збільшення прозорості фінансування спорту. Моніторинг ефективності антикорупційних ініціатив та мінімізації корупційних ризиків.
- Аналіз заходів, спрямованих на збільшення прозорості фінансування спорту.
- Моніторинг ефективності антикорупційних ініціатив та мінімізації корупційних ризиків.

Розвиток приватної ініціативи та волонтерства

У сучасному світі приватна ініціатива та волонтерство є важливими чинниками, що сприяють розвитку та підтримці спортивної сфери. Залучення приватного сектора та волонтерських зусиль відіграє ключову роль у розширенні можливостей для зростання та інновацій у спорті, що включає не тільки покращення чинних програм, але й створення нових можливостей для розвитку спортивної індустрії. Ці аспекти можна оцінити через такі параметри:

- Оцінка умов для зростання приватних інвестицій у спортивну сферу. Моніторинг розвитку волонтерського руху та його внесок до організації спортивних заходів.

Моніторинг та оцінка – це не лише про вимірювання успіху реформи, а й про створення адаптивної системи управління, яка може відповідати на зміни та виклики, з якими стикається сфера спорту в Україні. Цей процес забезпечує зворотний зв'язок, необхідний для постійного вдосконалення та досягнення стратегічних цілей у спортивному розвитку країни.

IX. Стратегія впровадження реформи

Реформа сфери спорту в Україні є критично важливим процесом, який потребує чіткої стратегії та координованих дій. Вона спрямована на створення умов для розвитку спорту як важливого компонента соціально-економічного розвитку країни, зміцнення здоров'я нації та підвищення міжнародного іміджу.

Етапи впровадження реформи

1. Підготовчий етап:

- Розробка детального плану дій.
- Залучення ключових експертів.
- Формування правової бази для реалізації реформи.

2. Реалізація:

- Запуск пілотних проєктів.
- Впровадження нових управлінських стандартів.
- Оновлення інфраструктури та тренувальних програм.

3. Оцінка та коригування:

- Моніторинг впроваджених змін.
- Внесення коректив на основі отриманих даних.
- Розширення успішних практик на всю спортивну галузь.

Основні зацікавлені сторони та їх ролі

- Міністерство молоді та спорту: координація та нагляд за реформою.
- Спортивні федерації: впровадження стандартів та практик.
- Громадські організації: забезпечення прозорості та звітності.
- Приватний сектор: інвестиції та розвиток інфраструктури.

Потенційні проблеми та стратегії їх подолання

Управління спортивною сферою часто супроводжується різноманітними викликами, що вимагають ефективного рішення та адаптації стратегій. Розуміння потенційних проблем та розробка ефективних стратегій їх подолання є ключовим для досягнення сталого розвитку та успіху в спортивній індустрії. Серед таких проблем можна виділити:

- Опір змінам: інформаційні кампанії та залучення спільноти до діалогу.
- Недостатнє фінансування: пошук альтернативних джерел інвестицій.
- Корупція: впровадження системи внутрішнього та зовнішнього аудиту.

Стратегія впровадження реформи спрямована на створення стійких засад для розвитку спорту в Україні, забезпечення високих стандартів управління та відкритого доступу до спортивних заходів для всіх верств населення. Вона має на меті залучити нові ресурси, технології та інноваційні підходи для досягнення цих цілей.

Х. Очікувані результати та переваги

Реформа спортивної сфери в Україні спрямована на досягнення конкретних результатів, які вплинуть на суспільство і державу в цілому. Ці результати включають підвищення якості управління спортом, покращення інфраструктури та доступності спорту для всіх верств населення.

Підвищення якості та ефективності управління

Очікується, що реформа призведе до вищого рівня професіоналізму в управлінні спортом на всіх рівнях від міністерства до федерацій та будуть впроваджені сучасні методи управління та контролю, що підвищують прозорість та звітність.

Поліпшення результатів українських спортсменів на міжнародній арені

Внаслідок реформ українські спортсмени отримають найкращі умови для підготовки та участі у міжнародних змаганнях. Очікується зростання кількості медалей на Олімпійських іграх, чемпіонатах світу та Європи.

Розвиток масового спорту та участь громадськості

Реформи сприяють збільшенню доступності та популяризації спорту серед населення. Буде створено умови для участі у спортивних заходах на місцевому рівні, що сприяє зміцненню здоров'я нації.

Економічні переваги

Розвиток спортивної сфери призведе до створення нових робочих місць, особливо у сфері будівництва спортивної інфраструктури та обслуговування. Поліпшення спортивної інфраструктури та результатів спортсменів також стимулює туризм та залучає інвестиції в країну.

Збільшення залучення зацікавлених сторін

Реформи сприяють зміцненню демократичних процесів усередині спортивних федерацій, підвищуючи рівень участі та залучення всіх стейкхолдерів. Очікується, що це призведе до більш відкритого та справедливого процесу ухвалення рішень, що враховує інтереси всіх учасників спортивної спільноти.

Підвищення поінформованості суспільства

Планується значне покращення доступу до інформації про спортивні події, рішення та політику, що покращить обізнаність та залученість громадськості. Буде розроблено та впроваджено нові комунікаційні стратегії та платформи, щоб гарантувати, що кожен громадянин має можливість отримувати актуальні та точні дані про спорт.

Розвиток інструментів для залучення спорту до розв'язання гуманітарних питань

Реформа передбачає створення та використання нових інструментів, які дозволять ефективно інтегрувати спорт у розв'язання гуманітарних проблем, таких як освіта, інтеграція молоді, підтримка осіб з обмеженими можливостями та ветеранів. Завдяки цьому спорт стане потужним засобом соціального включення та підвищення якості життя різних груп населення.

Сукупність очікуваних результатів та переваг покаже значний позитивний вплив на соціальний та економічний розвиток України. Реформа сприяє як спортивним досягненням, а й стає каталізатором соціальних змін, підвищує культурний і гуманітарний потенціал країни.

XI. Висновок

Реформа спортивної сфери в Україні — це багатоаспектний процес, спрямований на створення сучасної та ефективної системи спорту, яка відповідає європейським стандартам та реагує на поточні соціально-економічні виклики.

Підсумовуючи всебічний аналіз, проведений у рамках цієї концепції, можна констатувати, що реформа торкнеться всіх рівні спортивного життя країни — від інституційних змін у діяльності спортивних федерацій та міністерства до зміцнення ролі громадянського суспільства та підвищення суспільної поінформованості.